

Ministerul Sănătății

Registrul Național
al Donatorilor Voluntari
de Celule Stem Hematopoietice

Donează
o șansă
la viață

**Cum să devii donator de
celule stem hematopoietice**

În fiecare an în lume, mii de copii și adulți sunt diagnosticați cu cancere de sânge (leucemii, limfoame, mieloame) sau alte boli grave ale țesutului sanguin și/sau ale sistemului imunitar, care netratate sunt mortale. Pentru mulți dintre ei transplantul de celule stem hematopoietice de la o persoană înrudită sau neînrudită este singura lor șansă.

Este mai probabilă găsirea unei persoane compatibile în grupa populațională sau în regiunea geografică unde își are originea pacientul/a. De aceea, majoritatea țărilor din lume și-au creat registre de donatori voluntari de celule stem hematopoietice. În prezent, la nivel mondial sunt înregistrați milioane de donatori voluntari de celule stem hematopoietice.

Donatorii sunt căutați mai întâi printre frații și/sau surorile pacientului/ei. În general, doar în 25% dintre cazuri există compatibilitate între aceștia. În celelalte cazuri, pacienții au nevoie de o persoană neînrudită compatibilă care să le doneze celule stem hematopoietice.

Decizia de a dona celule stem hematopoietice necesită o bună informare și o atentă chibzuință. Sperăm ca informațiile din această broșură să vă ajute să luați decizia de a vă înscrie în Registrul Național al Donatorilor Voluntari de Celule Stem Hematopoietice în cunoștință de cauză.

Ce sunt celulele stem hematopoietice?

Celulele stem sunt considerate componente de bază ale vieții.

Celulele stem stau la baza formării oricărui tip de celulă din organism.

Celulele stem hematopoietice sunt celulele capabile să se transforme în orice tip de celulă adultă (funcțională) a sângelui și a sistemului imunitar. Aceste celule se găsesc în măduva osoasă.

Celulele stem hematopoietice se recoltează de la adulți din sânge periferic sau din măduvă osoasă a oaselor mari și late. Se pot recolta și la naștere din sângele cordonului ombilical.

Celulele stem hematopoietice sunt folosite în tratarea și vindecarea unor afecțiuni precum leucemia sau alte cancere ale sângelui, boli autoimune sau boli metabolice ereditare.

Ce este măduva osoasă?

Măduva osoasă este un țesut moale care se află în oasele mari și late ale corpului și are rolul de a produce celulele stem din care se dezvoltă apoi celulele sângelui. Este un organ indispensabil pentru supraviețuire.

Multă lume confundă măduva osoasă cu măduva spinării din coloana vertebrală, care este formată din structuri ale țesutului nervos. Nu au nimic în comun una cu cealaltă.

Cum se face transplantul de celule stem hematopoietice?

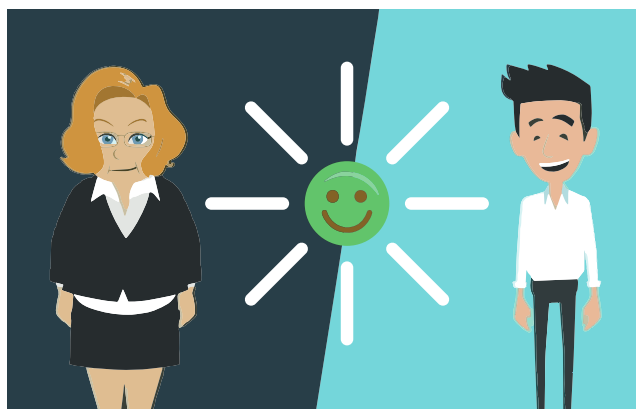
Este vorba, de fapt, de o transfuzie prin care celulele stem hematopoietice sănătoase, indiferent de metoda prin care au fost donate, sunt administrate pacientului.

Înainte de transplant, pacienții fac un tratament de chimioterapie și, eventual, de radioterapie, care distruge măduva osoasă bolnavă și lasă loc liber celulelor stem hematopoietice sănătoase.

Ce este Registrul Național al Donatorilor Voluntari de Celule Stem Hematopoietice?

Registrul Național al Donatorilor Voluntari de Celule Stem Hematopoietice (RNDVCSH) este instituția responsabilă cu coordonarea și supravegherea activităților de recrutare, testare și donare de celule stem hematopoietice de la donatori neînruțiți, conform standardelor Asociației Mondiale a Donatorilor de Măduvă.

Misiunea noastră este de a căuta, identifica și asigura la standarde internaționale, cel mai potrivit donator pentru fiecare pacient care are nevoie de transplant de celule stem hematopoietice și pentru care nu există donator compatibil înrudit.

O activitate de bază a RNDVCSH este crearea și gestionarea unei baze de date cu persoanele care și-au dat acordul să fie potențiali donatori de celule stem hematopoietice.

Păstrarea datelor personale și procesarea acestora este în deplină siguranță la noi și este conformă cu standardele naționale și europene în vigoare. Securitatea datelor dumneavoastră este foarte importantă pentru RNDVCSH, iar accesul la aceste date este strict restricționat.

Promovarea înscrierii în RNDVCSH se face prin campania **"Donează o șansă la viață!"**.

Avantajul RNDVCSH este acela că, în calitate de membru al Asociației Mondiale a Donatorilor de Măduvă, se află în permanentă legătură cu registre similare din întreaga lume și poate apela la serviciile lor de căutare, iar baza de potențiali donatori devine incomparabil mai mare.

Cine se poate înscrie în Registrul Donatorilor de Celule Stem Hematopoietice?

Dacă aveți **între 18 și 45 ani** și o stare de sănătate generală bună vă puteți înscrie pentru a deveni donator voluntar de celule stem hematopoietice.

Din păcate, **nu veți putea să vă înscrieți** în Registrul Donatorilor de Celule Stem Hematopoietice dacă:

- Dumneavoastră sau partenerul dumneavoastră ați avut vreodată rezultate pozitive pentru infecția cu HIV sau cu HTLV (virusul leucemiei cu celule T) sau cu virusul hepatitei B sau cu virusul hepatitei C.
- Sunteți deja înscris/ă într-un Registru al Donatorilor de Celule Stem Hematopoietice din altă țară.
- Aveți sau ați avut vreodată oricare dintre următoarele afecțiuni: cancer, boli autoimune, boli grave cardiovasculare (angină pectorală, infarct miocardic, insuficiență cardiacă, operație chirurgicală de bypass sau înlocuire de valvă cardiacă), diabet, emfizem/ boală pulmonară obstructivă cronică, epilepsie, hemofilie, embolism pulmonar, schizofrenie, alergii severe la latex sau la anestezice.
- Accident vascular cerebral.
- Siclemie/ anemie mediteraneană (se acceptă siclemia minoră).
- Talasemie (se acceptă talasemia minoră).

Cum vă puteți înscrie în Registrul Donatorilor de Celule Stem Hematopoietice?

Înscrierea în Registrul Donatorilor de Celule Stem Hematopoietice se face prin două **modalități**. Astfel puteți alege să vă înscrieți on-line, de acasă, sau vă puteți adresa unui Centru al Donatorilor de Celule Stem Hematopoietice.

- Pentru **înscrierea on-line** accesați site-ul www.registru-celule-stem.ro, secțiunea "Implică-te" și completați cu atenție formularul cu date de contact pentru a primi acasă trusa de recoltare. Urmăriți instrucțiunile pentru recoltarea celulelor din mucoasa bucală și trimiterea plicului sigilat la RNDVCSH. Trimiterea prin curier este fără costuri adiționale.
- Dacă optați pentru **înscrierea la un Centru al Donatorilor de Celule Stem Hematopoietice** ne puteți contacta pentru a vă face o programare sau vă puteți adresa direct celui mai apropiat centru. Lista detaliată a Centrelor Donatorilor de Celule Stem Hematopoietice o găsiți accesând www.registru-celule-stem.ro. La centru veți fi consiliat și vi se vor recolta 15 ml de sânge pentru analize care includ: determinarea grupei sanguine ABO și Rh, testarea unor boli infecțioase transmisibile prin sânge și determinarea profilului HLA.

După verificarea îndeplinirii condițiilor de înscriere de către personalul medical specializat **veți primi o scrisoare de confirmare** a înscrierii în Registrul Donatorilor de Celule Stem Hematopoietice.

Înscrierea în Registrul Donatorilor de Celule Stem Hematopoietice nu este egală cu donarea. Pot trece luni sau ani până când o persoană înscrisă în baza de date ar putea fi chemată să doneze celule stem hematopoietice. Există situații în care o persoană înscrisă nu va ajunge să doneze niciodată.

Cum salvezi o viață?

2

Vreau să mă înscriu în Registru și să devin donator

1

Mă informez, chibzuiesc și apoi contactez Registrul.

3

Primesc o scrisoare că am devenit membru/ă al/a Registrului.

● Mă programez la un Centru al Donatorilor de Celule Stem Hematopoietice:

- Sunt consiliat/ă.
- Îmi dau consimțământul și completez chestionarul medical.
- Mi se recoltează sânge pentru analize.

● Completez formularul on-line pentru a primi acasă trusa de recoltare:

- Citesc cu atenție instrucțiunile.
- Completez consimțământul și chestionarul medical.
- Îmi recoltez singur celule din mucoasa bucală de pe interiorul fiecărui obraz.
- Aștept 5 minute să se usuce tampoanele.
- Pun tampoanele în plicul cartonat (fără învelișul de plastic) și-l sigilez.
- Trimit prin curier formularele de înscriere și plicul cartonat.

4

Anunț Registrul în cazul în care îmi schimb numele, adresa, telefonul etc.

6

Sunt contactat/ă de Registru când sunt identificat/ă ca fiind compatibil/ă cu un pacient.

8

Donez celule stem hematopoietice.

9

Pacientul este transplantat cu celule donate de mine.

5

Caracteristicile mele genetice sunt comparate cu ale pacienților care au nevoie de transplant.

7

Mi se fac analize suplimentare de verificare.

10

Am ajutat la salvarea unei vieți.

Ce se întâmplă după înscrierea în Registrul Donatorilor de Celule Stem Hematopoietice?

În cazul în care veți fi selectat/ă ca fiind compatibil/ă cu un pacient/ă, veți fi contactat/ă de către personalul RNDVCSH. Vi se va solicita acceptul de a dona efectiv și vi se va preleva o probă de sânge pentru analizele de verificare. Programarea donării se va face în egală măsură în funcție de disponibilitatea dumneavoastră de timp și de necesitățile pacientului.

După donare veți rămâne în evidențele RNDVCSH pentru o perioadă de 5 ani și anual vi se va efectua un bilanț al stării de sănătate.

Veți rămâne în baza de date până la vârsta de **60 ani**, când veți înceta să mai fiți donatori activi. Acest lucru vă va fi anunțat în scris.

Atâta vreme cât sunteți înscris/ă în Registrul Donatorilor, avem rugămintea să ne comunicați, pe orice cale, orice modificare privind:

- numele, adresa, numărul de telefon
- starea de sănătate care să constituie o contraindicație definitivă pentru donare
- contraindicații temporare, cum ar fi o sarcină
- plecarea din țară pentru o perioadă mai lungă decât concediul anual
- decizia de a nu mai dona.

Cum se donează celule stem hematopoietice?

Donarea de celule stem hematopoietice se face fie din sângele periferic, fie direct din măduva osoasă a oaselor mari și late. Înainte de a dona, veți putea discuta cu un medic specialist despre fiecare modalitate de donare în parte, iar în final dumneavoastră veți decide ce metodă preferați.

Donarea de celule stem din sânge periferic

Donarea de celule stem hematopoietice din circulația sanguină se face în doi pași:

Pasul 1: În mod obișnuit, concentrația de celule stem hematopoietice în sângele periferic este mică. Pentru a crește concentrația acestora se injectează sub piele, timp de 4 zile, o proteină sintetizată, denumită factor de creștere, a cărei acțiune seamănă cu cea a unei proteine naturale produsă de organismul nostru.

Pasul 2: În a cincea zi, printr-o simplă analiză a sângelui, se stabilește dacă s-au mobilizat suficiente celule stem hematopoietice și are loc donarea acestora din sânge periferic, care se face prin procedura denumită “afereză”. Se montează un cateter venos (pe braț sau la picior), cu ajutorul căruia veți fi cuplat/ă la un aparat care va colecta, prin filtrare, sânge concentrat în celulele stem hematopoietice necesare pentru transplant. Procedura de afereză nu este dureroasă, nu necesită anestezie generală și durează în medie 3-5 ore, timp în care o echipă medicală vă va sta la dispoziție. După terminarea procedurii se va scoate cateterul și veți putea pleca acasă.

Riscuri asociate:

Tratamentul cu factor de creștere este în general bine tolerat. Ca orice medicament, poate provoca reacții neplăcute cum ar fi: dureri osoase sau musculare, dureri de cap (care se tratează cu paracetamol) sau scăderea pasageră a tensiunii arteriale. Până acum nu s-au observat efecte adverse pe termen lung ca urmare a tratamentului cu factor de creștere.

În timpul aferezei este posibilă scăderea nivelului de calciu, care poate fi prevenită printr-o suplimentare venoasă a calciului, pe perioada procedurii.

În prezent, peste 90% din transplanturile efectuate în lume se fac folosind celule stem hematopoietice recoltate din sânge periferic.

Donarea de celule stem din măduvă osoasă

Această procedură nu necesită un tratament special înainte. Se face obligatoriu sub anestezie generală, într-o sală operatorie. Măduva se recoltează din oasele mari și late ale bazinului cu ajutorul unui ac și al unei seringi. Pe întreg parcursul procedurii veți fi în grija unei echipe medicale specializate. Veți putea pleca acasă la 24 ore de la donare. Refacerea are loc în decurs de o săptămână de la donare.

Riscuri asociate:

Ca la orice operație sub anestezie generală, singurul risc la recoltarea celulelor stem din măduva osoasă îl reprezintă riscul anesteziei. Pentru evitarea acestui risc, veți fi consultat/ă de un medic anestezist, care își va da avizul pentru efectuarea procedurii.

În cazuri rare, pot apărea dureri de cap după anestezie, febră postoperatorie sau stare de oboseală.

În prezent, aproximativ 10% dintre transplanturile efectuate în lume se fac cu celule stem recoltate direct din măduvă osoasă.

Donează o șansă la viață

Donarea de celule stem hematopoietice este voluntară, anonimă și neremunerată.

Dacă doriți să deveniți potențial donator de celule stem hematopoietice trebuie să vă înscrieți în Registrul Național al Donatorilor Voluntari de Celule Stem Hematopoietice.

Prin înscrierea în Registrul Donatorilor puteți da o șansă la viață unei persoane cu leucemie sau alt cancer de sânge. Este incredibil, așa că nu păstrați acest fapt secret.

Spuneți prietenilor, familiei și anturajului despre lucrul minunat pe care s-ar putea să îl faceți într-o zi.

Fii șansa la viață pentru un semen de-al tău!

Înscrie-te în Registrul Donatorilor de Celule Stem Hematopoietice

Ministerul Sănătății

**Registrul Național
al Donatorilor Voluntari
de Celule Stem Hematopoietice**

Pentru mai multe informații privind donarea de celule stem hematopoietice sau pentru a vă înscrie în RNDVCSH, contactați-ne la: **Tel Verde 0800 88 STEM (7836)** doar din rețeaua Orange Romania Communications, [f/registrucelulestem](https://www.facebook.com/registrucelulestem), [ig/rndvcsh](https://www.instagram.com/rndvcsh), [YouTube/registrucelulestem](https://www.youtube.com/channel/UC...) sau vizitați www.registru-celule-stem.ro.

Str. Constantin Caracaș, Nr. 2-8, Sector 1, București 011155, România
Tel.: +4021 201 8800, Fax: +4021 201 8828,
e-mail: office@rndvcsh.ro, www.rndvcsh.ro, www.registru-celule-stem.ro